

گرهنتیه کانی تۆمه تبار له قوناخى لیکۆلینه وه، له یاسای عیراقیدا

دادوهر : کازم عهبد جاسم *

وهر گێرانی بۆ کوردی : راویژ

قهدهخهیه . پێویسته ئه و شوینانهی بهندکردن و راگرتنیش، له ژێر دهسهلاتی حوکومهتدا بیته و رهچاوی چاودێری تهندروستی و کۆمهلایهتیش تیدا کرا بیته .

پێویسته پهراوی لیکۆلینه وه، له ماوهی بیست و چوار کاتژمیری گرتنی تۆمه تبار، بخریته بهردهم دادوهری لیکۆلینه وهی تایبهتمه ند، نابیت درێژ بکریته وه، ته نیا بۆ جارێک نه بیته، ئه ویش به هه مان کاتی پێشوو .

له یه که م وهرگرتنی وتهی تۆمه تبار، پێویسته دادوهر، داوا له تۆمه تبار بکات، که مافی بیدهنگبوون و نه درکاندن ته کانی ههیه، تا پارێزه ریک بۆ خۆی دهستنیشان دهکات . ئه گه ر تۆمه تبار توانای دارایی نه بوو، بۆ گرتنی پارێزه ریک، ئه وا ده بیته، دادگای لیکۆلینه وه بۆی دیاری بکات، تا ئه و کاته ش نابیت به زۆری وتهی وهربگریته .

کاتی که یه کێک له ئه ندامانی ریکخه ری دادوهری، تۆمه تبار دهستگیر دهکات، ده بیته ئه وهی پێ رابگه یه نیت، که تۆمه تبار مافی بیدهنگبوون و نه درکاندن ته کانی ههیه، تا پارێزه ریک بۆ خۆی دهستنیشان دهکات .

نابیت تۆمه تبار سویند بدریت و ده کریته تۆمه تبار تانه له گه واهی شایه تمانه کان بدات و گفتوگۆیان له گه ل بکات، تۆمه تبار بۆی ههیه که شاره زا دابنیت و نا په زایی له ریبۆرتی شاره زاکان پیشان بدات .

ئه مه جگه له وهی که دا پێزه ری یاسا، گره نتهی بۆ تۆمه تبار دانا وه، له کاتی پشکنینی ما له که ی به وهی که پێویسته له لایه ن ئه و که سانه وه جیبه جی بکری ن، که یاسا ریی پێ دا ون، پشکنینه که ش به پێی یاسا بیته .

هه موو ئه و گره نتیانه، له قوناخى لیکۆلینه وه دا هه ن، بۆ ئه وهی مافی که سه کان پێشیل نه کری ن و حورمه تهی تۆمه تبار هه کان بگیریته . چونکه قوناخى لیکۆلینه وه، هه ستیارتی ن و ناسکتی ن قوناخى دادگای بکری نه وه، له و یوه، به لگه کان به ده ست ده که ون و هێلی ره ش له سپی جیا ده کریته وه .

برپه کانی دادپهروه ری، له سه ر ریزگرتنی مافه کانی مرۆف گه شه ده که ن، که مرۆفیک ده چیتته به رانه بر دادوهر، به هۆی تۆمه تیکی تاوانه وه، پێویسته حورمه تی ریزی لێ بگیریته .

هه موو مرۆفیک ئازادی که سیه تهی ههیه و نابیت دهستگیر بکریته به یێ ئه حکامی یاسایی، به شپه وه یه ک ئه گه ر ئه و فه رمانه ی دهستگیرکردن ده رچوو، ده بیته له لایه ن که سانی تایبه تمه ند وه جیبه جی بکریته و مافی دهستگیرا ویشه، که مافه کانی پێ رابگه یه نریته و هۆکاری گرتنه که شی پێ بگوتریت . هه ر که سیکی ش تاوانیکی خرایه پال، مافی سروشتی و یاسایی خۆیه تی، که داوا یارمه تی بکات به هۆی پارێزه ریکه وه، که ئه مه ش بۆ بهرگری کردنه له خۆی و مافه کانی .

ئه گه ر توانای ئه وه شی نه بوو، که پارێزه ریک بۆ خۆی بگریته . پێویسته پارێزه ریکی بۆ ئینتداب بکریته، تا له ریکه یه وه بتوانیت پارێزه رکاری له مافه کانی بکات . ئه مه جگه له وهی بۆی ههیه که خیزانه که ی له دهستگیرکردنه که ی ئاگادار بکاته وه و مافی ئه وه شی ههیه، که ئه ندامانی خیزانه که ی سه ردان ی بکه ن . ئه مه ش بۆ ئه وهی له پێشیلکاری به کانی لیدان و ئازار وه دوور بخریته وه .

ئه وانه ی که دهشتگیر ده کریته، زه رووره له زووترین کات، بخریته بهردهم دهسهلاتی دادوهری بۆ دادگای بکری دنیان و لیکۆلینه وه له دۆسه کانیان، هه موو هۆکار و ئامرازه کانی لیدان و هه ره شه و ئازاردانی ش، به مه به ستی دانپینان، قه ده خه یه . هه ر دانپینانیکی ش له و ریکه یه وه به سه لمینریته، هیزی یاسایی خۆی له ده ست ده دات .

تۆمه تبار، بیتاوانه، تا ئیدانه کردنی ده سه لمینریته، له ریگی دادگای بکری دنیکی دادپهروه رانه و هیچ تۆمه تباریکیش له سه ر هه مان ئه و تۆمه ته ی که ئازاد بووه له ریکه یه وه، نابیت دادگایی بکریته، ته نیا ئه گه ر به لگه ی تازه هاتنه کایه وه .

بهندکردن و راگرتن، جگه له شوینی تایبهت به و گرتنه،

<http://anon.com/news.php?action=view&id=96> *